

คู่มือการใช้ ChatGPT ในการทำ SWOT สำหรับข้าราชการไทย

Step 1: กำหนดเป้าหมายเชิงภารกิจราชการ (Establish Your Goal)

1. หลักการ

งานราชการต้องสอดคล้อง “พันธกิจ-วิสัยทัศน์-นโยบายรัฐบาล” และมีตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ (PA/KPI) ให้ชัดเจนก่อนเริ่มทำ SWOT จุดมุ่งหมายจึงควร

- เฉพาะเจาะจงต่อภารกิจ (e.g. เพิ่มประสิทธิภาพบริการประชาชน, ลดเวลาระเบียบงาน 30 %)
- วัดผลได้เชิงตัวเลขหรือระดับคุณภาพที่หน่วยเหนือยอมรับ
- เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี / แผนแม่บทภาครัฐ / SDGs

2. กลยุทธ์การใช้ ChatGPT

1. สั่งโมเดลช่วย “ถอด” วิสัยทัศน์หน่วยงานเป็นเป้าหมาย SMART (Specific-Measurable-Achievable-Relevant-Time-bound)
2. ขอให้ ChatGPT แปลงเป้าหมายเป็นตัวชี้วัด KPI / ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ (OKR) ที่สื่อสารกับ สศช., ก.พ., สำนักงาน กพร. ได้
3. ให้โมเดลเขียน “สูตรเป้าหมายสั้น” เช่น

“หน่วยงานต้องการ ลดเวลาบริการประชาชนเฉลี่ยเหลือ 10 นาทีภายใน 12 เดือน ด้วย ระบบดิจิทัล + การปรับขั้นตอนคำสั่ง”
เพื่อใช้เป็นรณำในทุกระดับชั้นตอน S-W-O-T

3. ตัวอย่าง Prompt (คัดลอกใช้ได้ทันที - 10 ข้อ)

1. “ฉันอยู่กรมการปกครอง ขอเป้าหมาย SMART 3 แบบที่เกี่ยวกับ ‘ยกระดับ One-Stop Service’”
2. “ช่วยแปลงนโยบายรัฐบาลเรื่อง ‘ลดขั้นตอนอนุมัติ 30 %’ ให้เป็น KPI เฉพาะสำหรับสำนักงานฉัน”
3. “เขียนเป้าหมายเชิงคุณภาพสำหรับ ‘เพิ่มความพึงพอใจประชาชน’ พร้อมวิธีวัดผล”
4. “เสนอเป้าหมายระยะสั้น 6 เดือน และระยะยาว 24 เดือน ด้าน ‘GovTech’ ในอำเภอขนาดเล็ก”
5. “ตั้งคำถามสะท้อน 5 Why เพื่อตรวจสอบว่าเป้าหมายนี้ตรง pain point ของประชาชนจริงไหม”
6. “ร่าง statement เป้าหมายที่เชื่อมโยง SDG 16 (สถาบันที่โปร่งใส) กับภารกิจศูนย์ดำรงธรรม”
7. “เสนอ KPI รองรับพรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ ด้านความโปร่งใส 3 ตัว”
8. “ถ้าเป้าหมายคือ ‘ลดเอกสารกระดาษ 50 %’ ภายในปี 66 ต้องเก็บข้อมูลพื้นฐานอะไรบ้าง”
9. “สร้างตาราง เป้าหมาย ↔ KPI ↔ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ข้อใดข้อหนึ่ง)”
10. “เขียน Roadmap 3 เฟส (Quick Win-Foundation-Scale) สำหรับเป้าหมาย ‘Digital Workflow’”

4. Tips

- อ้างอิงกฎหมาย/ระเบียบ ใส่เลข ม. / พรบ. / กฎกระทรวง ช่วยให้เป้าหมายผ่านการพิจารณาง่าย
- ใช้ข้อมูลจริง ตัวเลข PA ปีก่อน, คะแนน ITAS, ดัชนี E-Service จะทำให้ ChatGPT ให้คำปรึกษาแม่นยำ
- ตรวจสอบความสอดคล้องงบประมาณ ให้โมเดลถามกลับว่า “ใช้งบกลาง” หรือ “งบรายจ่ายประจำ” เพื่อประเมินความเป็นไปได้
- บันทึกเวอร์ชัน ขอให้ ChatGPT สรุปเป้าหมายทุกทางเลือกในไฟล์เดียว ส่งต่อหัวหน้าง่าย
- ทวนกับ Stakeholder ใช้โมเดลช่วยตั้งคำถามเปิดให้ประชาชน/เจ้าหน้าที่แสดงความเห็น ก่อนล็อกเป้าหมาย

Step 2: วิเคราะห์จุดแข็งของหน่วยงานราชการ (Assess Strengths)

1. หลักการ

จุดแข็งคือ “ทุนภายใน” ที่ช่วยให้งานภาครัฐส่งมอบคุณค่าแก่ประชาชนได้เหนือมาตรฐาน ทั้งศักยภาพบุคลากร (ข้าราชการมืออาชีพ), กรอบกฎหมายที่เป็นสิทธิขาด, ข้อมูลภาครัฐขนาดใหญ่ (Open Data), โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของรัฐ (GovCloud, NDID), เครือข่ายความร่วมมือจังหวัด-อำเภอ ฯลฯ การระบุจุดแข็งชัด ๆ ทำให้หน่วยงานรู้ว่า “คาน” จุดอ่อนหรือแรงควาโอกาสใดได้เร็วที่สุด และยังใช้เป็นหลักฐานเชิงบวกในรายงาน ITA / PA ต่อส่วนกลางได้อีกด้วย

2. กลยุทธ์การใช้ ChatGPT

1. **รวบรวมข้อมูลผลงาน** – ป้อนสถิติ KPI, รายงานประเมิน ITA, แบบสำรวจความพึงพอใจ (e-Service, DDC Survey) ให้โมเดลสกัดหัวข้อที่บ่งบอกจุดแข็ง
2. **จัดหมวดหมู่** – ขอให้ ChatGPT แยกจุดแข็งเป็น 4 มิติ: บุคลากร (People) / กระบวนการ (Process) / เทคโนโลยี (Technology) / ความร่วมมือเชิงนโยบาย (Policy & Network)
3. **เชื่อมกับวิสัยทัศน์-ยุทธศาสตร์ชาติ** – ให้โมเดลจับคู่จุดแข็งแต่ละข้อกับยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านหรือแผนแม่บทภาครัฐ เพื่อหา “ความสอดคล้อง” ในรายงาน
4. **อ้างตัวเลขพิสูจน์** – สั่ง ChatGPT เพิ่มดัชนีประกอบ (เช่น คะแนน ITAS, เวลาบริการเฉลี่ย, อัตราความสำเร็จโครงการ) เพื่อให้จุดแข็งหนักแน่นทางวิชาการ
5. **เปรียบเทียบกับกรม/จังหวัด** – ป้อนข้อมูล Benchmark ภาครัฐ แล้วให้โมเดลวิเคราะห์ว่าอะไรคือ “Best-in-Class” ของหน่วยงาน

3. ตัวอย่าง 10 Prompt (คัดลอกใช้ได้ทันที)

1. “นี่คือรายงาน ITA ปี 2566 ช่วยสกัดจุดแข็งหลัก 5 ข้อ พร้อมใส่คะแนนประกอบ”
2. “วิเคราะห์จุดแข็งด้าน People / Process / Technology ของสำนักงานจังหวัด A จากไฟล์ KPI แนบท้าย”
3. “จับคู่จุดแข็ง ‘ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร’ กับยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 5 (การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล) แล้วสรุปประโยชน์เชิงนโยบาย”
4. “สร้างตารางเปรียบเทียบคะแนน e-Service Dashboard ระหว่างกรมฉันกับกรม B เพื่อระบุจุดแข็งเฉพาะ”
5. “จากแบบสำรวจความพึงพอใจประชาชน 1,000 รายการ ช่วยสรุป 3 Pain Point ที่เราทำได้ดีกว่าค่าเฉลี่ย”
6. “ร่าง Executive Summary (½ หน้า) ที่อธิบายว่าระบบ GovCloud เป็นจุดแข็งเชิงโครงสร้างของกระทรวง”
7. “ใช้โมเดล Five Why หาที่มาว่าทำไมหน่วยงานฉันมีระยะเวลาตอบหนังสือเร็วที่สุดในภูมิภาค”
8. “วิเคราะห์ขีดความสามารถเชิงกฎหมายของกรมควบคุมโรคเมื่อเทียบกับหน่วยงานสุขภาพของต่างประเทศ”
9. “จัดอันดับจุดแข็ง 10 ข้อ ตามผลกระทบต่อ ‘การลดขั้นตอนอนุมัติ’ (Impact คะแนน 0-5)”
10. “เสนอวิธีนำจุดแข็ง ‘Open Data’ ไปต่อยอดเป็นบริการใหม่ที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย ภายใน 90 วัน”

4. Tips

- **ลงหลักฐานทุกข้อ** – ขอให้ ChatGPT แนบตัวเลข, ชื่อกฎหมาย, หรือประกาศ ครม. กำกับจุดแข็งเพื่อความน่าเชื่อถือ
- **อย่าใช้คำขมลอย ๆ** – สั่งโมเดล “ให้อธิบายเชิงปฏิบัติ” (เช่น Workflow, SLA) ไม่ใช่เพียงคำว่า “ทำงานรวดเร็ว”
- **ตรวจสอบกับภาคประชาชน** – ให้ ChatGPT ร่างแบบสอบถามสั้น ๆ เพื่อยืนยันว่าจุดแข็งที่เราคิด ตรงกับมุมมองประชาชนจริงหรือไม่
- **อัปเดตข้อมูลล่าสุดเสมอ** – คะแนน ITA, ดัชนีความโปร่งใส หรือ e-Service dashboard จะเปลี่ยนทุกปี ใส่ข้อมูล Y-1 เข้าโมเดลทุกครั้ง
- **โยงกับโอกาสและยุทธศาสตร์** – ปิดท้ายให้ ChatGPT แสดง “จุดแข็ง ► โอกาส” เพื่อเตรียมต่อยอดใน Step 4 และวางแผน Quick Win ได้รวดเร็ว

Step 3: จดบันทึก “จุดอ่อน” ของหน่วยงานราชการให้ตรงจุด (Write Down Weaknesses)

1. หลักการ

จุดอ่อน (Weaknesses) คือข้อจำกัดภายใน—ขั้นตอนราชการซ้ำซ้อน (KYC 5 ด้าน, ลงนามหลายลำดับ), ขาดทักษะดิจิทัล, ระบบสารสนเทศล้าสมัย, วัฒนธรรม “ไม่กล้าตัดสินใจ”, งบประมาณผูกพันสูง ฯลฯ การเห็นจุดอ่อนชัด ๆ ทำให้หน่วยงานรู้ว่า “อุดรอยรั่ว” ไหนก่อน เพื่อไม่ให้ถ่วงเป้าหมายเชิงภารกิจและคะแนน ITA / PA ในปีถัดไป

2. กลยุทธ์การใช้ ChatGPT

1. **ตั้งกรอบคำถาม** – สั่งให้โมเดลโฟกัสเป็นหมวด People / Process / Technology / Budget / Culture
2. **โยนข้อมูลจริง** – ป้อนตัวเลข SLA ชั่ว, เวลารอคิวที่ศูนย์บริการ, งบเหลือปี, อัตรา e-Service สำเร็จต่ำ เพื่อให้โมเดลสกัดประเด็น
3. **เทียบ Benchmark ภาครัฐ** – ให้ ChatGPT เปรียบเทียบกับกรมหรือจังหวัดที่ทำได้ดีกว่า จะเห็นช่องว่างชัด
4. **จัดอันดับผลกระทบ** – ขอโมเดลให้คะแนน Impact 0-5 ต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ใน Step 1
5. **ค้นหา Root Cause** – ใช้ 5 Why, Ishikawa Diagram หรือ Pareto 80/20 ให้โมเดลช่วยหาสาเหตุต้นตอ

3. ยกตัวอย่าง 10 Prompt (คัดลอกใช้ได้ทันที)

1. “นี่คือเวลารอคิวของศูนย์บริการประชาชน 6 เดือน ช่วยสรุปจุดอ่อนหลัก 5 ข้อ”
2. “วิเคราะห์จุดอ่อน People / Process / Technology จากรายงาน ITA ของกรมฉัน”
3. “เทียบ SLA งานอนุมัติใบอนุญาตฉันกับกรมที่ทำเร็วสุด แล้วสรุปช่องว่าง”
4. “ใช้ 5 Why ค้นหาสาเหตุที่งบประมาณเบิกจ่ายไม่ครบ 100 %”
5. “จัดอันดับจุดอ่อน 10 ข้อตาม Impact ต่อเป้าหมาย ‘ลดขั้นตอน 30 %’”
6. “เสนอวิธีเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อพิสูจน์ว่าระบบสารบรรณเก่าเป็นคอขวดจริงไหม”
7. “ทำ Ishikawa Diagram (ข้อความ) หาเหตุผลที่พนักงานติดต่อประชาชนไม่ถึงเป้า”
8. “เชื่อมจุดอ่อน ‘ขาดทักษะดิจิทัล’ กับผลกระทบต่อโครงการ GovTech และให้คะแนน”
9. “จำลองผลเสีย 3 สถานการณ์ หากระบบ GFMS ล่ม 8 ชั่วโมง”
10. “แยกจุดอ่อนเป็น ‘แก้ด่วน 90 วัน’ กับ ‘แก้ระยะกลาง 1 ปี’ พร้อมทรัพยากรที่ต้องใช้”

4. Tips

- **เชื่อมโยงกับข้อมูลลบ** : ยิ่งโป่งใส โมเดลยิ่งสะท้อนปัญหาจริง ป้องกัน “มองโลกสวยเกินไป”
- **ใช้ภาษาตรงไปตรงมา** : สั่ง ChatGPT “อย่าใช้คำอ้างเชิงการเมือง” เพื่อเลี่ยงถ้อยคำกำกวม
- **ผูกจุดอ่อนกับตัวเลข** : ให้โมเดลเสมอใส่ SLA, ITA Score, ระยะเวลาลงนาม ฯลฯ เพื่อชี้ผลกระทบเป็นรูปธรรม
- **Validate กับเจ้าหน้าที่ภาคสนาม** : ขอให้โมเดลร่างแบบสอบถามสั้น ๆ ส่งให้เจ้าพนักงานหน้าด่านยืนยันจุดอ่อน
- **เชื่อมโยงไป Risk Register** : ปิดท้ายให้ ChatGPT จัดจุดอ่อนเข้าหมวดความเสี่ยง (Low/Medium/High) เพื่อเตรียมแผนควบคุมในชั้น Threats

Step 4: มองหา “โอกาส” ของหน่วยงานราชการ (Outline Opportunities)

1. หลักการ

ในภาคราชการ “โอกาส” มักมาจากปัจจัยภายนอกที่หนุนการกิจ เช่น นโยบายรัฐบาลชุดใหม่, กฎหมายดิจิทัล, เงินกู้หรือกองทุนพิเศษ, เทคโนโลยี GovTech, ความร่วมมืออาเซียน, หรือกระแสสังคมที่เรียกร้องความโปร่งใส การจับโอกาสให้ทันหมายถึง **ใช้ทรัพยากรภาครัฐที่มีอยู่ขยายผลลัพธ์เชิงสาธารณะ** อย่างรวดเร็ว และช่วยยกระดับคะแนน ITA, SDG, PA ไปพร้อมกัน

2. กลยุทธ์การใช้ ChatGPT

1. **สแกนเทรนด์นโยบาย-กฎหมาย (Policy & Legal Radar)** สั่งโมเดลสรุปร่าง พ.ร.บ./แผนดิจิทัล/มติ ครม. ล่าสุดที่เอื้อต่อการกิจคุณ
2. **จับสัญญาณเทคโนโลยีภาครัฐ (GovTech Signal)** ให้ ChatGPT เฝ้าระวังโครงการ GovCloud, NDID, Digital ID, AI Sandbox ที่เปิดให้หน่วยงานนำร่อง
3. **เชื่อมโอกาสกับจุดแข็ง** ขอให้โมเดลจับคู่ Strengths ใน Step 2 กับ Mega-trend เพื่อหา “Product-Policy Fit” ที่ลงทุนแล้วคุ้มสุด
4. **ประเมินมูลค่าเชิงตัวเลข** ให้ ChatGPT คำนวณงบอุดหนุน, คาดการณ์ประชาชนได้รับประโยชน์ที่ราย, ROI สังคม (Social Return on Investment)
5. **ร่าง Pilot / Sandbox** สั่งโมเดลออกแบบแผนทดสอบ 90 วัน เพื่อพิสูจน์สมมติฐานก่อนยื่นของบกลางหรือกองทุนดิจิทัล

3. ยกตัวอย่าง 10 Prompt (คัดลอกใช้ได้ทันที)

1. “สรุปนโยบายรัฐบาลปี 67 ที่เปิดช่องให้กรมฉันเร่งใช้ AI ยกระดับบริการ”
2. “วิเคราะห์โอกาสจาก พ.ร.บ. Digital Government 2565 ต่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด”
3. “เชื่อมจุดแข็ง ‘ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร’ กับโครงการ NDID แล้วเสนอ 3 บริการใหม่”
4. “ประเมินผลประโยชน์สังคม (SROI) หากนำระบบ e-KYC ลดเวลาทำบัตรประชาชน 50 %”
5. “รวบรวม Grant หรือเงินกองทุนที่สนับสนุน GovTech ให้กับหน่วยงานท้องถิ่นปีนี้”
6. “จับสัญญาณเทคโนโลยี Emerging (AI Chatbot, RPA) ที่ส่วนราชการระดับอำเภอใช้ได้ภายในงบไม่เกิน 2 ล้าน”
7. “เสนอความร่วมมือ Public-Private Partnership เพื่อยกระดับ One-Stop Service ดิจิทัล”
8. “จัดลำดับโอกาส 5 ข้อด้วยเกณฑ์ Impact x Feasibility คะแนน 0-10 แล้วเรียงอันดับ”
9. “ออกแบบ Pilot 90 วันทดสอบบัตรสวัสดิการดิจิทัลกับกลุ่มผู้สูงอายุ 500 คน”
10. “วิเคราะห์ผลของ ASEAN Single Window ต่อขั้นตอนนำเข้า-ส่งออก กรมศุลกากรไทย”

4. Tips

- **ใช้ PESTEL+SDG Lens** สั่ง ChatGPT ให้มอง Policy, Economic, Social, Tech, Environmental, Legal แล้วโยงกับ SDG ที่เกี่ยวข้อง
- **ขอข้อมูล “ล่าสุด” เสมอ** ระบุใน prompt ว่า “ใช้ข้อมูลหลัง 2566” เพื่อเลี่ยงกฎหมายเก่า
- **เชื่อมกับ Strengths ก่อนตัดสินใจ** หากโอกาสไม่สอดคล้องจุดแข็งหลัก อาจสิ้นเปลืองเวลาและงบ – ให้โมเดลแจ้งเตือน
- **วัดผลเป็นตัวเลข** ขอให้ ChatGPT ใส่ขนาดประชาชนได้รับผลประโยชน์, งบที่ต้องใช้, ลดเวลาราชการกี่ชั่วโมง/ปี เพื่อขายไอเดียผู้บริหาร
- **ทดสอบแบบ Low-Risk** ให้โมเดลออกแบบ Sandbox หรือ Pilot เล็กก่อนของบก้อนใหญ่ จะจ่ายต่อการอนุมัติงบกลางและลดแรงต้าน

Step 5: ระบุ “อุปสรรค” ที่อาจฉุดการกิจราชการ (Identify Threats)

1. หลักการ

อุปสรรค (Threats) คือปัจจัยภายนอกที่พร้อม “เบรก” แผนงานภาครัฐ—งบประมาณถูกตัด, กระแสสังคมโจมตี, คู่แข่งภาคเอกชน สร้างมาตรฐานใหม่, เทคโนโลยีรั่วไหลข้อมูล, ภัยพิบัติธรรมชาติ, หรือแม้แต่การเปลี่ยนรัฐบาลกะทันหัน การมองเห็น Threats แต่เน้น ๆ ทำให้หน่วยงาน เตรียมเกราะป้องกันเชิงรุก (Proactive Risk Management) แทนการดับไฟยามวิกฤต

2. กลยุทธ์การใช้ ChatGPT

1. **Policy & Political Radar** – สั่งโมเดลสรุปความเคลื่อนไหวการเมือง / งบประมาณ / มติ ครม. ที่อาจกระทบภารกิจ
2. **Benchmark & Disruption Watch** – ให้ ChatGPT เปรียบเทียบบริการรัฐกับแพลตฟอร์มเอกชน เพื่อดูว่าเราเสี่ยง “ตกยุค” จุดไหน
3. **Likelihood x Impact Scoring** – ขอโมเดลสร้างเมทริกซ์ให้คะแนนโอกาสเกิด (0–5) กับผลกระทบ (0–5) แล้วจัดลำดับด่วน-รอง
4. **Scenario Planning** – ให้ ChatGPT จำลอง Worst-Case (เช่น ระบบล่ม 48 ชม., ถูก Cyber-Attack) พร้อม Action Plan ขึ้นันได้
5. **Early-Warning Indicators** – สั่งโมเดลสร้าง “สัญญาณเตือนล่วงหน้า” (Trigger Point) สำหรับ Threat สำคัญ เช่น ค่า SLA เกิน X ชั่วโมง, ดัชนีเงินเพื่อทะเล Y %

3. ยกตัวอย่าง 10 Prompt (คัดลอกได้ทันที)

1. “สรุป Threats จากการปรับงบกลางปี 67 ที่อาจกระทบโครงการดิจิทัลของกรมฉัน”
2. “จัดตาราง Likelihood x Impact ให้กับ 8 ภัยคุกคาม: Cyber-Attack, งบถูกตัด, กฎหมายใหม่, ฯลฯ”
3. “จำลอง Worst-Case ถ้าระบบ e-Service ล่ม 24 ชม. แล้วร่าง Incident-Response Plan 10 ขั้น”
4. “วิเคราะห์ผลกระทบคู่แข่งเอกชนที่เปิดบริการ One-Stop ทะเบียนบ้าน เร็วกว่าภาครัฐ 3 เท่า”
5. “สร้าง Early-Warning Indicator สำหรับภัยไซเบอร์ในศูนย์ข้อมูลจังหวัด”
6. “ประเมินความเสี่ยงภัยพิบัติน้ำท่วมต่อสำนักงานอำเภอ พร้อมทางเลือก Co-Location”
7. “จับคู่ Threat ‘ประชาชนคาดหวังบริการ 24/7’ กับจุดอ่อน Personnel Shortage แล้วเสนอแผนชดเชย”
8. “วิเคราะห์ผลของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฉบับแก้ไขต่อศูนย์ข้อมูลทะเบียนราษฎร”
9. “เสนอ Trigger Point เช่น ‘ถ้า NPS < 40 ให้ตั้ง Working Group ภายใน 7 วัน’ สำหรับการเชื่อมั่นสาธารณะ”
10. “เทียบค่าธรรมเนียมรัฐกับ FinTech App แล้วสรุปว่าความเสี่ยงสูญเสียรายได้ค่าธรรมเนียมอยู่ระดับไหน”

4. Tips

- อย่าเมิน “สัญญาณอ่อน” – ขอให้ ChatGPT ลิสต์ Black Swan / Grey Rhino เพื่อเหตุการณ์น้อยครั้งแต่แรงสุดขีด
- ใช้ข้อมูลอัปเดต – ระบุ “ข้อมูลหลัง 2567” เพื่อเลี่ยงสถิติ-กฎหมายล้าสมัย
- ผูก Threat ↔ จุดอ่อน – ให้โมเดลไขว้ว่าจุดอ่อนข้อไหนขยายผลลบของ Threat มากที่สุด จะได้อุดรอยรั่วก่อน
- วางแผนหลายฉากทัศน์ – ขอ Base / Best / Worst Case พร้อมงบ-คน-เวลา เพื่อเตรียมตัดสินใจไว
- กำหนดเส้นแบ่งการแจ้งเตือน – Trigger Point ชัด ๆ เช่น “ถ้าระบบล่มเกิน 30 นาที → Activate Hot-Site” ช่วยลดอาการ ‘รอเซ็น’ ยามวิกฤต

Step 6: คัดเลือกประเด็นสำคัญ (Narrow Your Lists)

1. หลักการ

หลังมีรายการ Strength-Weakness-Opportunity-Threat ครบถ้วน สิ่งสำคัญคือ “ย่อ” ให้เหลือ **ประเด็นเร่งด่วนที่ทำได้จริง** ภายใต้ข้อจำกัดงบประมาณ และเวลา — เพื่อให้แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ชัดเจนและสื่อสารได้กับผู้บริหาร **ขั้นนิยามคือ Impact x Effort Matrix** (หรือ RICE / MoSCoW) เพื่อบอกว่า

- **Quick Wins** : ผลกระทบสูง ลงแรงต่ำ → รับทำภายใน 3-6 เดือน
- **Major Projects** : ผลกระทบสูง ลงแรงสูง → วางโครงการปีงบประมาณ ถัดไป
- **Fill-ins** : ผลกระทบต่ำ ลงแรงต่ำ → ทำเมื่อมีทรัพยากรว่าง
- **Avoid / Defer** : ผลกระทบต่ำ ลงแรงสูง → เลื่อนหรือไม่ทำ

2. กลยุทธ์การใช้ ChatGPT

1. สร้างนิยามคะแนนร่วมกัน – สั่งโมเดลร่างเกณฑ์ Impact / Effort / Likelihood คะแนน 0-5 เพื่อป้องกันตีความต่าง
2. ให้โมเดลคำนวณอัตโนมัติ – ป้อนรายการ S/W/O/T + ตัวเลข โมเดลคืนคะแนนและเรียงลำดับอัตโนมัติ
3. ขอ Matrix แบบข้อความ – ให้ ChatGPT วาด 2 x 2 “High Impact / Low Effort ...” เพื่อเห็นตำแหน่งแต่ละประเด็น
4. จับคู่ทรัพยากรภาครัฐ – สั่งโมเดลแมปประเด็นสำคัญกับงบ (เงินงบประมาณ/เงินกู้) คน ตำแหน่ง เวลา ตามระเบียบพัสดุฯ
5. ร่าง Roadmap 30-60-90 วัน – ให้ ChatGPT จัดชุด Quick Win → Foundation → Scale พร้อม Milestone และผู้รับผิดชอบ

3. ยกตัวอย่าง 10 Prompt (คัดลอกใช้ได้ทันที)

1. “สร้างเกณฑ์คะแนน Impact x Effort (0-5) พร้อมคำอธิบายสำหรับกรณีน้น”
2. “ให้คะแนน Impact และ Effort รายการ SWOT 15 ข้อด้านล่าง แล้วสรุป 5 ข้อเร่งด่วนสุด”
3. “วาด Matrix ข้อความ 2x2 จัดกลุ่มประเด็นเป็น Quick Win / Major / Fill-in / Avoid”
4. “ใช้สูตร RICE ให้คะแนน Opportunity 8 ข้อ แล้วเรียงลำดับ”
5. “ผูกประเด็น Quick Win กับงบกลาง-เงินอุดหนุน ดูว่าต้องของบเพิ่มหรือไม่”
6. “สร้าง Roadmap 30/60/90 วันจาก 5 ประเด็น Impact สูง Effort ต่ำ”
7. “จัดลำดับความสำคัญด้วย MoSCoW ให้รายการ Threat 10 ข้อ”
8. “เสนอ KPI สั้น ๆ 3 ตัว สำหรับติดตาม Quick Win ภายใน 6 สัปดาห์”
9. “ทำ Kanban Board (ข้อความ) แยก To Do / In Progress / Done จากประเด็นที่คัดแล้ว”
10. “เขียน Executive Summary 1 หน้า — Top 3 Priority + เหตุผล + ทรัพยากรที่ต้องใช้”

4. Tips

- **นิยามคะแนนให้ชัดเจน** : เช่น Impact 5 = เพิ่มความพึงพอใจประชาชน ≥ 20 คะแนน ITAS
- **ใช้ข้อมูลจริง** : ใส่ต้นทุน/เวลาขั้นตอน/กำลังคน เพื่อให้โมเดลจัดอันดับแม่นยำ
- **หลีกเลี่ยง Over-engineering** : ทีมเล็กใช้ Impact x Effort ธรรมดา ก็พอ ไม่ต้อง RICE ซับซ้อน
- **รี-score ทุก 6 เดือน** : ปรับนโยบายและงบประมาณเปลี่ยนเร็ว ให้ ChatGPT อัปเดตคะแนนสม่ำเสมอ
- **สรุป Storytelling สำหรับผู้บริหาร** : ขอโมเดลเขียนสรุปเชิงเล่าเรื่อง (Executive Brief) พร้อมอินโฟกราฟิกสั้น ๆ เพื่อเสนอ ครม./ผู้ว่าฯ ได้รวดเร็ว